

ת"ד 3939/02/14 - מדינת ישראל נגד שמואל שמואל

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

17 מאי 2015

ת"ד 3939-02-14 מדינת ישראל נ' שמואל
בפני כב' השופטת דלית ורד

מדינת ישראל

בעניין: מאשימה

נגד

שמואל שמואל

נאשם

הכרעת דין

הנאשם הועמד לדין בגין העבירות הבאות:

אי שמירת מרחק וגרימת חבלה של ממש - עבירה על תקנה 49(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן-**תקנות התעבורה**), בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן-**פקודת התעבורה**).

נהיגה בחוסר זהירות וגרימת חבלה של ממש - עבירה על תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה, בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

התנהגות בדרך הגורמת נזק - עבירה על תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה.

בכתב האישום נטען כי ביום 11.6.13 שעה 08:15 נהג הנאשם ברכב מסוג מזדה מספר רישוי 6878371 (להלן-**הרכב**) ברחוב שדרות העם הצרפתי ברמת גן, מכיוון מערב למזרח, והתקרב לצומת עם רחוב סמדר (להלן-**הצומת**). הנאשם נסע בעקבות קטנוע תוצרת סאן, מ.ר. 2329514 (להלן-הקטנוע), עליו רכב יאיר גן (להלן-**רוכב הקטנוע**), שנעצר בכניסה לצומת.

הנאשם נהג בחוסר זהירות, לא נתן תשומת לב מספקת לדרך, לא שמר רווח מן הקטנוע שנסע לפניו המאפשר לעצור את הרכב בכל עת כדי למנוע תאונה, התקרב אליו יתר על המידה והתנגש בו.

כתוצאה מהתאונה נחבל רוכב הקטנוע חבלות של ממש (שברים בחוליות הגב) ונזקק לניתוח ואשפוז ביחידת הטראומה. בנוסף, נגרמו נזקים לכלי הרכב.

במענה לכתב האישום הודתה ההגנה בנהיגתו של הנאשם, כפרה מחוסר ידיעה בטענה כי הנאשם נסע בעקבות רוכב הקטנוע שנעצר בכניסה בצומת. כמו כן כפרה ברכיבי הרשלנות שיוחסו לנאשם, אך הודתה בתוצאות התאונה, נזקי הגוף והרכוש, כפי שפורטו בכתב האישום.

נוכח הכפירה נוהל הליך הוכחות.

מטעם התביעה העידו :

1. רוכב הקטנוע

בעדותו מסר כי רכב על הקטנוע בדרכו לעבודתו כלבורנט במחשבים בבית ספר תיכון ברמת גן. הוא נסע ברחוב העם הצרפתי במטרה לפנות שמאלה לרחוב סמדר. כשהגיע לצומת עצר עצירה מוחלטת, חרטום הקטנוע היה מופנה לכיוון רחוב סמדר, ורגלו השמאלית הונחה על הכביש, זאת היות ובנתיב הנגדי ממולו, מכיוון מזרח למערב, נסעו שלושה רכבים שהתכוונו לחצות את הצומת בנסיעה לכיוון ישר. לאחר שהרכבים חלפו, קיבל מכה חזקה מאחור, עף מהקטנוע ונפל לכביש.

לדבריו, מזג האוויר היה בהיר, תקופה של קיץ, ראות מקסימלית, והקטנוע תקין. רוכב הקטנוע העיד כי הוא מחזיק ברישיון נהיגה לרכב משנת 89, ולאופנוע משנת 96, נהיגתו זהירה ואין לחובתו הרשעות בתחום התעבורה. במהלך הדין ביקשה ההגנה לקבל את גיליון הרשעותיו של העד, ותוך כדי החקירה הנגדית נמסר לה הגיליון. לא נטען כי העד לא דיין בדבריו אלה.

בחקירתו הנגדית הודה העד כי נהג ללא רישיון רכב תקף שפקע עוד בשנת 2009 וללא ביטוח, זאת עקב קשיים כלכליים. לדבריו, החזיק אף במכונית ובאופן רגיל השתמש בה ולא בקטנוע, אך פעמיים בחודש נהג בקטנוע, כשאשתו נזקקה למכונית לשם ביצוע קניות.

בחקירתו הנגדית עומת העד עם האמור בהודעתו, שם טען כי תוך כדי עצירה הרגיש מכה מאחור. העד טען כי ייתכן והדברים לא נרשמו כראוי, והוסיף "הכוונה היא תוך כדי עצירה מוחלטת, כשאני מחכה וממתין שכלי הרכב שממולי יחלפו. במה שהוא כתב הוא ציין שהמתנתי שכלי הרכב ממולי יחלפו"....אני אומר שהייתי בעצירה מוחלטת ממתין שכלי הרכב ממולי יעברו ואז קיבלתי מכה חזקה מאחורה שהטיחה אותי לכיוון רחוב סמדר" (פרו' עמ' 6, שורות 17-21).

כשנשאל העד מדוע לא אמר לבוחן שרגלו הייתה מונחת על הכביש, הסביר כי בעצירה מוחלטת לא ניתן לעמוד עם שני הרגליים על מדרג הקטנוע, אלא חייבים להוריד את הרגל.

העד נשאל אודות נתיב נסיעתו וטען כי נסע בנתיב הימני. בתחילה טען כי נסע בצד הימני של הנתיב, אך בהמשך טען כי

נסע בצד הימני-אמצעי של הנתיב. כשנשאל על פנייתו שמאלה לפני התאונה, השיב "אני בנתיב הימני באמצע וצריך להסיט טיפה את הקטנוע שמאלה כדי למקם את האופנוע לכיוון שמאל לרחוב סמדר, כל הכביש שם הוא מאד צר" (פרו' עמ' 8, שורות 14-15).

כשנשאל היכן נעצר, השיב כי נעצר אחרי מעבר החצייה בצד השמאלי של הנתיב הימני באופן שיאפשר לכלי הרכב שנסעו ממול לעבור, והוסיף "אם כלי הרכב לא היו עוברים והוא היה פוגע בי לפני שהם עברו, אני הייתי נדרס בוודאות מכלי הרכב שבאים". (פרוט' עמ' 8, שורות 25-27, עמ' 9 שורות 2-3). כשנשאל מתי הסיט את הקטנוע שמאלה, האם אחרי מעבר החצייה כפי שטען בתחילה או לפניו, השיב: "ההסטה קוראת בו זמנית, העין רואה את הרכבים שבאים ממול ואני מפנה את הקטנוע בצורה סימולטנית למצב התנועה עד שאני נעמד במקום שתיארתי בהמתנה שהתנועה מנגד תחלוף". (פרוט' עמ' 9 שורות 16-18).

העד הסביר כי לאחר שתיק החקירה נסגר פנה לעורך דין, אשר המליץ לו להגיש ערר על ההחלטה, וכי לשם הגשת הערר קרא את חומר החקירה שנאסף בתיק.

מעיון בהודעתו של רוכב הקטנוע - נ/1, עולה כי דברי העד היו כדלקמן: "בהגיעי לצומת עם סמדר עצרתי את הקטנוע במטרה לפנות שמאלה לרחוב סמדר כי ממולי נסעו כלי רכב תוך כדי עצירה הרגשתי מכה מאחורה". אני סבורה כי הביטוי "תוך כדי עצירה" על פי הקשר הדברים, משמעו כי התאונה ארעה בזמן העצירה, היינו לאחר עצירתו ובעודו בהמתנה לשם פנייה שמאלה. פרשנות זו עולה בקנה אחד עם האמור בהמשך ההודעה (שורות 31-32), ומתיישבת עם הסברו של העד בזמן חקירתו.

2. בוחן התנועה- אלי צמח:

הבוחן לא יצא לזירה בעת האירוע, והתיק הועבר לטיפולו בשלב מאוחר יותר. הבוחן יצא לשטח, ערך שרטוט וביצע צילומים, וכן חקר תחת אזהרה את רוכב הקטנוע. שוטר אחר חקר תחת אזהרה את הנאשם. בסיום הטיפול החליט הבוחן לגנוז את התיק היות והיו בפניו שתי גרסאות ולא היה בידו להוכיח מי אחראי לאירוע התאונה. באותו מועד לא היה בפניו דוח הפעולה שערכה השוטרת ארבל שרעבי-ת/3. בעקבות הערר שהגיש רוכב הקטנוע, התיק חזר לעיונו, באותה עת כבר הונח בתיק דוח הפעולה. לפיכך, החליט להעמיד לדין את הנאשם, ולא מצא לנכון לחקור אותו שוב, היות והאשמה של אי שמירת מרחק כבר הוטחה בפניו בחקירתו במשטרה. הבוחן אישר כי באזהרתו של הנאשם לא נטען כלפיו כי רוכב הקטנוע סבל מחבלות של ממש, אלא נטען כי רוכב הקטנוע פונה לקבלת טיפול.

הבוחן נשאל בנוגע לביטוי "תוך כדי עצירה", והשיב כי משמעות הביטוי היא "בהאטה לפני עצירה" (פרו' עמ' 13, שורה 9), אך בהמשך הפנה הבוחן לתחילת המשפט בו טען רוכב הקטנוע כי עצר לפני הפנייה שמאלה, ואף לדברים נוספים שמסר הרוכב בהמשך הודעתו (שורה 31). כשנשאל הבוחן למה התכוון רוכב הקטנוע, השיב: "עצרתי זה עצרתי" (פרוטוקול עמ' 13, שורות 10-19).

3. השוטרת ארבל שרעבי

השוטרת הגיעה לזירת התאונה וערכה דוח פעולה-ת/3. על פי האמור בדו"ח היא שוחחה עם רוכב הקטנוע אשר היה בניידת מד"א. לדבריה היה מבולבל, אך מסר לה כי רצה לפנות שמאלה בצומת, ונעצר כיוון שהייתה תנועה בכביש, לפתע רכב פגע בו מאחור והעיף אותו.

הנאשם מסר לה כי נסע על שדרות העם הצרפתי בנתיב הימני, האופנוע עמד בצד השמאלי של הנתיב כיוון שרצה לפנות שמאלה לרחוב סמדר, ולא הספיק לעצור ונכנס בו מאחור.

השוטרת ציינה כי ברכב הנאשם הייתה פגיעה בחזית, במספר הרישוי, ובאופנוע נראתה פגיעה בחלקו האחורי, אך כיוון שהחלק האחורי מפורק, לא ניתן לזהות היכן הפגיעה.

מדוח הפעולה אף עולה כי הנאשם הזיז את רכבו עוד בטרם הגיעה השוטרת לזירה.

בחקירתה הנגדית ציינה השוטרת כי רשמה את הדוח בעת שהמתינה לגרר שיפנה את האופנוע, וכי טיפלה לבדה באירוע, למרות שהגיעה לזירה עם שותפה לניידת. לדבריה, היא ציטטה את דברי הנאשם בעת רישום דוח הפעולה. השוטרת אישרה כי לא שאלה את הנאשם מדוע לא הספיק לעצור, ולא ניסתה לתת לו להסביר נקודה זו. לדבריה, אין מדובר בחקירה, אלא כשוטרת שהגיעה לשטח שוחחה עם הנפשות הפועלות ורשמה את דבריהם.

בנוסף, במסגרת פרשת התביעה הוגשה הודעת הנאשם-ת/7, וכן הודעתו על תאונת דרכים-ת/8, בה ציין כי נהג הקטנוע נפצע.

פרשת ההגנה

מטעם ההגנה העיד הנאשם.

בחקירתו הראשית לא מסר הנאשם גרסה עצמאית, אלא אימץ את האמור בהודעתו ת/7, ואישר כי מסר אמת בהודעה זו.

בחקירתו הנגדית אישר הנאשם כי השוטרת רשמה נכונה את דבריו בדוח הפעולה, אך ציין כי השאלה היא כיצד הגיע רוכב הקטנוע לצד השמאלי של הנתיב.

בהמשך הסביר הנאשם: **"זה רחוב קטן וצר ופקוק בשעות האלה, הייתי בנסיעה בכיוון הבית ורכב שפנה לפני לרחוב רננים, אני המשכתי ישר והאופנוע הגיע מימין לשמאל ונעמד ובזמן הזה אני לא הצלחתי לעצור. שם הוא באמת נעמד אבל אני לא הצלחתי לעצור. אני לא אומר שהוא לא עמד - הוא נעמד"** (פרוט' עמ' 17, שורות 13-16).

כשנשאל הנאשם מדוע לא ציין בדבריו שלעיל כי האופנוע הגיע מבין שתי מכוניות, השיב **"האופנוע הגיע מאנשהו"**. כשנשאל אם הקטנוע נסע לפניו, השיב: **"את זה לא ראיתי"** (פרוט' עמ' 17 שורות 23-25). בהמשך טען: **"אני ראיתי אותו כשהוא בא מבין שתי המכוניות. מלפני עמדו 2 מכוניות. זה פקק תנועה שמתגלגל בצורה איטית, רכב שלפני פנה ימינה לרחוב רננים ואני המשכתי אחרי הרכבים שהיו בהמשך ומבין שתי המכוניות הוא נכנס**

ונעמד שמאלה. (פרוטוקול עמ' 17, שורות 30-32).

בהמשך חזר הנאשם וציין כי הרחוב היה פקוק, שני כלי הרכב לפניו עמדו, ורוכב הקטנוע נכנס בין שני הרכבים האלה והסיט את הקטנוע שמאלה לכיוון רחוב סמדר. כשנשאל מדוע לא הגיב לפעולות שביצע רוכב הקטנוע בהן הבחין, השיב: **הוא סטה לכיוון שמאל ושם אני הגעתי והיתה התנגשות. אני צריך להגיב בזמן שאני נוסע כשמישהו משחק בכביש ואני לא יודע מאיפה הוא יצוץ**" (פרוט' עמ' 18, שורות 21-22).

כשנשאל אם רוכב הקטנוע סטה שמאלה לפני או אחרי הרכב שנסע לפניו ופנה ימינה לרחוב רננים, השיב כי הקטנוע חתך לפני הרכב שנסע לפניו, אך בהמשך כשנשאל אם רוכב האופנוע עקף את הרכב שנסע לפניו, השיב: **"את הרכב שפנה ימינה? אני כבר לא זוכר, אני לא זוכר בדיוק איזה רכב הוא עקף. הוא בא בין שתי מכוניות"** (פרוטוקול עמ' 21, שורות 30-31).

כשנשאל כיצד ידע שרוכב הקטנוע מתכוון לפנות שמאלה לרחוב סמדר, השיב: **"אם הוא עוקף ופונה שמאלה לאן אני אחשוב שהוא פונה - ימינה? במועד האירוע הבנתי שהוא פונה שמאלה. הכל היה עניין של שניות. הרחוב הוא מאוד קטן ופקוק ועמוס, אין לך זמן חשיבה כל כך שם"** (פרוט' עמ' 21, שורות 19-21).

הנאשם אישר כי פגע בחלק האחורי של הקטנוע, בצד השמאלי. לדבריו, נסע במהירות של 30 קמ"ש. כשנשאל מדוע לא פירט בהודעתו במשטרה כי הקטנוע כבר הספיק לעצור, השיב: **אני כבר לא זוכר את זה. אני זוכר שכשבלמתי זה היה מאוחר מידי** " (פרוט' עמ' 22, שורה 7).

בחקירתו החוזרת נשאל הנאשם מה חשב לאחר שראה כי הקטנוע סטה שמאלה, והנאשם השיב: **"חשבתי שהוא פונה שמאלה ואני ממשיך ישר"** (פרוט' עמ' 22, שורה 19).

דין והכרעה:

טענות בנוגע לקבילות הראיות מטעם התביעה:

בסיכומי ההגנה הועלו שתי טענות משפטיות עיקריות, הנוגעות לראיות שהוצגו מטעם התביעה, אשר ההגנה סבורה כי יש לפוסלן, נוכח השגתן תוך פגיעה מהותית בהגינות ההליך.

הטענה הראשונה נסבה בנוגע לדוח הפעולה שערכה השוטרת בזירה-ת/3. ההגנה טענה כי השוטרת ביצעה פעולה חקירתית, ולפיכך היה עליה להזהיר את הנאשם שדבריו ירשמו ועשויים לשמש כראיה נגדו, וכי הוא רשאי להיוועץ בעורך דין. משלא עשתה כן, יש להגיע למסקנה כי הראיה הושגה שלא כדין, ולפיכך יש לפסול את הראיה על פי דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, כפי שהתוותה בפסק דין **ע"פ 5121/98 רפאל ייששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי (להלן- ענין ייששכרוב)**.

בענין ייששכרוב, פסקה כבוד השופטת ביניש, כדלקמן: "חובת היידוע של רשויות החקירה בדבר זכויותיו של הנחקר ידעה התפתחויות עם השנים. אף על פי כן, דומה כי אין בשיטתנו הסדר סטטוטורי כולל ואחיד בעניין. אשר לחיסיון מפני הפללה עצמית וזכות השתיקה, הרי חובת היידוע לגביהם נועדה לוודא כי הנאשם ער לזכויות אלה בעת חקירתו, וכי הוא ויתר עליהן במודע בעת מסירת אמרתו. בשנותיו הראשונות שאב בית משפט זה את חובת ההודעה על הזכויות האמורות מתקנות השופטים האנגליות, שכוחן נתפס כמנחה בלבד. כיום, קובע סעיף 28(א) לחוק המעצרים חובת אזהרה, אף כי הסעיף האמור אינו מתייחס במישרין לאזהרת חשוד בדבר זכותו לשתוק בחקירה, אלא עניינו במתן הזדמנות לאדם להגיב טרם החלטה לעוצרו, כאשר על הקצין הממונה מוטלת החובה להזהירו קודם לכן כי אינו חייב לומר דבר העלול להפלילו, וכי הימנעותו מלהשיב על שאלות עשויה לחזק את הראיות נגדו."

מכאן עולה כי כיום מהווה סעיף 28 לחוק המעצרים את המקור הנורמטיבי העיקרי המעגן את חובת מתן האזהרה בטרם גביית הודעת חשוד.

(ע"פ 10049/08 ראתב אבו עצא נ' מדינת ישראל, ע"פ 99/1382 מדינת ישראל נ' דוד בלחניס)

אני סבורה כי פעולתה של השוטרת היא בגדר בירור ראשוני של נסיבות אירוע תאונת הדרכים, ולכן אין היא בגדר חקירה.

בסעיף 1 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002, מוגדר המונח "חקירה" כדלקמן: **"תשאול או גביית הודעה בקשר לעבירה, בידי שוטר"**.

אף אם נניח כי השוטרת ערכה תשאול לשני הנהגים, אני סבורה כי באותו שלב הנאשם היה בגדר **"חשוד"**. חשוד מוגדר בחוק סדר הפלילי (חקירת חשודים), כמי שחשוד בביצוע עבירה.

בספרו "סדר הדין הפלילי" (מהדורה מעודכנת 2008, עמ' 785), מציין השופט (בדימוס) קדמי (להלן-קדמי), כי חשוד הוא **"כל אדם שיש לחוקר יסוד סביר לחשוד בו שהוא נושא במידה כלשהי ובדרך כלשהי באחריות לביצועה של העבירה נשוא החקירה, וניתן להעמידו לדין פלילי בשל כך"**.

לא נטען ולא הוכח כי ברשותה של השוטרת היה מידע כלשהו באשר לנסיבות אירוע התאונה, ועל פי דוח הפעולה המידע היחיד שיכול והיה בחזקתה בעת שהגיעה לזירה, היא העובדה שהתרחשה תאונה בין רכב לבין אופנוע. בהעדר בסיס ראייתי כלשהו, לא ניתן היה להזהיר את הנאשם כי הוא חשוד בגרימת אירוע התאונה עקב מעשים או מחדלים כלשהם. בנסיבות אלה, לא קם חשד סביר כי הנאשם יועמד לדין פלילי. באזהרת נהג המעורב בתאונת דרכים, עוד בטרם התקבל מידע מוסמך כלשהו אודות נסיבות אירוע התאונה, ובטרם התגבש חשד כי הוא נושא באחריות להתרחשותה, יהיה משום נקיטת עמדה בטרם עת, והטלת חשד לא מוצדק לביצוע עבירות כלשהן.

ההגנה טענה כי משלא שאלה השוטרת את הנאשם מדוע לא הספיק לעצור, נפל פגם נוסף בדוח הפעולה שערכה. אני מקבלת השקפה זו.

ככל שהשוטרת הייתה ממשיכה לחקור את הנאשם ולהפנות אליו שאלות נוספות, לרבות השאלה מדוע לא הספיק לעצור, לא מן הנמנע כי הייתה מוטלת עליה החובה להזהירו כחשוד. במקרה דנן, טענה ההגנה כי לא ניתנה לנאשם ההזדמנות למסור הסבר שהיה בו כדי לגרוע מאחריותו לאירוע התאונה, אולם לא ניתן לצפות מראש מה ההסבר שיימסר על ידי הנהג. ככל שהשוטר יעמיק את הברור הראשוני, תוך העלאת שאלות נוספות ודרישות למתן הסברים, עשויות התשובות שיימסרו דווקא לסבך ולהפליל את הנהג המעורב בתאונה.

הפסיקה עליה הפנתה ההגנה (**ת"פ 36634-07-14 מדינת ישראל נ' בלומנפלד**), עניינה בנסיבות בהן עוכב הנאשם עקב חשד לביצוע עבירה מסוימת, אך במהלך הנסיעה לביצוע חיפוש בביתו תוחקר בנוגע לעבירה אחרת, שלגביה לא התעורר חשד כלשהו. על התנהלות כגון זו נאמר ב- **ע"פ 196/85 ישראל זילברברג נ' מדינת ישראל**, כך: **"הקצין החוקר מוגבל לשאלות המכוונות לגילוי עובדות ונסיבותיה של עבירה מסוימת אותה חוקר הקצין, וזאת על-מנת למנוע שררה וניצול הסעיף לצורך "דיג" של אינפורמציה, כאשר אין למשטרה מידע מוגדר כלשהו, שאם לא כן, היה בכך משום פגיעה בוטה בזכותו של האזרח לחירותו האישית ולצנעת פרטיותו.**

אין לפסיקה זו רלוונטיות לנסיבות דנן, בהן נשאל הנאשם על נסיבות אירוע תאונת דרכים בה היה מעורב.

הטענה השנייה שהעלתה ההגנה נסבה על חקירתו של הנאשם תחת אזהרה. באזהרה הוחשד הנאשם בכך שפגע בקטנוע שנסע לפניו ובכך גרם לתאונת דרכים ולפינוי רוכב הקטנוע לקבלת טיפול, כל זאת בניגוד לחוק.

ההגנה טענה כי הנאשם לא הואשם באי שמירת מרחק או בנהיגה רשלנית, ואף לא נאמר באזהרה כי נגרמה לרוכב הקטנוע חבלה של ממש. בנסיבות אלה, לגרסתה, לא ניתנה לנאשם האפשרות להציג את גרסתו לאישומים שנכללו לבסוף בכתב האישום, ולכן אין לקבל כראיה את הודעתו.

טענה זו יש לדחות בהתבסס על מספר נימוקים.

תחילה יצוין כי הנאשם נמנע מלמסור גרסה עצמאית בעת חקירתו הראשית, אלא אימץ את האמור בהודעתו, ולכן לא יישמע כעת בטענה כי יש לפסול את ההודעה.

בנוסף, העובדה שהנאשם אימץ את דבריו כפי שנמסרו בהודעתו, מעידה כי מבחינה מהותית הנאשם סמך את ידו על האמור בהודעתו, ולא ביקש להוסיף עליה, לשנות דבר מהאמור בה, לעדכן אותה, או ליתן הסבר נוסף כלשהו. די בעובדה זו כדי להביא למסקנה כי לא נפל פגם מהותי בגרסה שנמסרה על ידי הנאשם בעת חקירתו תחת אזהרה. מבחינה פורמאלית עם אימוץ ההודעה כתחליף למסירה גרסה מטעמו של הנאשם בעת החקירה הראשית, הפכה ההודעה לחקירתו הראשית של הנאשם.

מעבר לכך, החשיבות במתן אזהרה היא באזהרתו של החשוד בדבר זכות השתיקה. השאלה אם יוחסה לו עבירה זו אחרת אינה מהותית, ובלבד שיוחסו לו עובדות המעשה שבגינה הוא עלול לעמוד לדין.

ב- **ע"פ 99/1382 מדינת ישראל נ' דוד בלחניס**, ציין כבוד השופט אילן כלדקמן:

"אמנם איש המשטרה נקב בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה ובסופו של דבר המערער הואשם בנסיון לרצח, אך עקר הענין הוא שהמערער היה מודע לזכות השתיקה. יתכן שנאשם יוכל להצליח במשפט זוטא במקום שישכנע את בית המשפט שלא שמר על זכותו לשתיקה כי הטעו אותו לחשוב שיועמד לדין בעבירה קלה יותר, ואילו אם היה יודע שיגישו נגדו אישום חמור, היה בוחר לשתיקה. המערער עצמו אינו טוען שהיה מתנהג אחרת ממה שהתנהג אילו הוזכר הניסיון לרצח כאזהרה וגם סנגורו אינו טוען כך. הסנגור טוען שבית המשפט צריך להתעלם מן האמרה מיוזמתו, משום שנזכר בה סעיף עבירה שונה מזה שבכתב האישום גם כאשר הסנגוריה מסכימה להגשתה. זו טענה מרחיקת לכת שאין לה יסוד ואין שום סבה לומר שזהו פועל יוצא של חוק היסוד"

כאמור, אף במקרה דנן הנאשם לא טען כי מסר את הודעתו היות וסבר כי החשד הוא לעבירה קלה יותר של גרם חבלה, ולא לעבירה של גרם חבלה של ממש- בה הואשם בפועל.

ההגנה טענה טענות משפטיות מעניינות וחשובות, אך נקלעה במידת מה לקושי רעיוני.

מחד, סברה ההגנה כי באזהרה יש צורך לפרט באופן דווקני של העבירות המיוחסות לחשוד, אך מאידך, לשיטתה היה על השוטרת להזהיר את הנאשם כחשוד עוד בטרם היה ברשותה מידע מוסמך כלשהו אודות נסיבות אירוע התאונה. אם הייתה השוטרת מעלה חשד כללי כלפי הנאשם בגין מעורבותו בתאונת הדרכים, ניתן להניח כי טענת ההגנה הייתה שאין די באזהרה במתכונת כוללנית מסוג זה, וכי השוטרת נחפזה לייחס לנאשם אחריות פלילית לגרימת התאונה.

האחריות לאירוע התאונה

בנסיבות המקרה דנן, אף בלא להסתמך על האמור בדוח הפעולה-ת/3, הוכחה מסכת ראייתית שיש בה כדי להביא להרשעתו של הנאשם. די בחקירתו הנגדית של הנאשם בצירוף גרסתו של רוכב הקטנוע, על מנת להביא למסקנה כי הנאשם נושא באחריות לאירוע התאונה, כשתוספת ראיתית המחזקת מסקנה זו הן הסתירות המהותיות שנפלו בגרסאותיו השונות של הנאשם באשר לאופן נסיעתו של רוכב הקטנוע.

אני מקבלת כממצא עובדתי כי רוכב הקטנוע עצר בצומת על מנת לפנות שמאלה לרחוב סמדר, וכי התאונה התרחשה בעת שהמתין עד שכלי הרכב שנסעו בכיוון הנגדי יעברו את הצומת. הנאשם עצמו אישר בעדותו כי רוכב הקטנוע היה בעמידה בעת התאונה.

בנסיבות אלה אני סבורה כי הסתירות שנפלו בעדותו של רוכב הקטנוע, עליהן הצביעה ההגנה, כגון השאלה אם החל בבטייה שמאלה לפני מעבר החצייה או אחריו, הן מהותיות.

בהודעתו במשטרה נשאל הנאשם מהי הסיבה שלא הבחין ברוכב הקטנוע, והשיב "בגלל שכנראה הוא הגיע מימין שלי ולפתע הופיע לפניי". מכאן עולה כי הנאשם לא היה משוכנע מהיכן הגיע רוכב הקטנוע, והטענה כי הוא הגיע מימין אינה אלא בגדר השערה. הנאשם חזר וציין מספר פעמים כי הרכב שנסע לפניו פנה ימינה לרחוב רננים, ובהודעתו הוסיף כי לאחר שאותו רכב פנה ימינה, התמשכה נסיעתו שלו לכיוון ישר. כשלעצמי, אני סבורה כי הנאשם

הבחין לראשונה ברוכב הקטנוע רק כשהמשיך בנסיעתו לכיוון ישר. אז, גילה כי רוכב הקטנוע עומד בצד השמאלי של הנייב על מנת לפנות שמאלה לרחוב סמדר.

על מנת לבסס את טענתו כי רוכב הקטנוע סטה באופן פתאומי מימין לשמאל, העלה הנאשם שורה של טענות בחקירתו הנגדית, אשר אך סיבכו אותו באחריות לאירוע התאונה. הנאשם מסר בעדותו כי הבחין בפנייתו שמאלה של רוכב הקטנוע, אשר עבר שמאלה בין שתי המכוניות שעמדו לפני הנאשם, וכי בהמשך נעמד הקטנוע בצד שמאל של הנייב, במטרה לפנות לרחוב סמדר.

משהבחין הנאשם, כגרסתו, במסלול נסיעת הקטנוע, ואף היה מודע לכוונתו לפנות שמאלה לרחוב סמדר, היה עליו לנקוט באמצעי זהירות מתאימים מבעוד מועד, לרבות שמירת מרחק, האטה, ואף בלימה במידת הצורך.

כשנשאל הנאשם בחקירתו החוזרת מה סבר שיקרה כשהבחין בסטיית רוכב הקטנוע שמאלה, השיב כדלקמן: "**חשבתי שהוא פונה שמאלה ואני ממשיך ישר**" (פרוטוקול עמ' 22, שורה 19).

מתשובה זו עולה כי הנאשם המשיך בנסיעה לתוך הצומת ולא עצר את נסיעתו מבעוד מועד, עקב צפייה שגויה ובלתי מבוססת לפיה רוכב הקטנוע יפנה את הצומת, ולא יפריע לנסיעתו לכיוון ישר. די באמירה זו כלשעצמה כדי לבסס את רשלנותו של הנאשם.

בכל הנוגע לחבלה של ממש שנגרמה לרוכב הקטנוע, אציין כי במענה לכתב האישום, לא חלקה ההגנה על תוצאות התאונה כמפורט בכתב האישום, אלא הודתה בהן. בנוסף, על פי המסמכים הרפואיים נמצא שבר/תמט דחיסה טרי באחת מחוליות הגב, בעוד שהשברים שהיה רושם כי אינם חדשים, היו חלקיים.

לאחר כל האמור לעיל, ארשיע את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ח אייר תשע"ה, 17 מאי 2015, במעמד הצדדים.